

نگاهی به ضرب المثل های ایرانی ... !

بابک صفوت

بسیاری از مردم جهان برای بیان مفاهیم ذهنی خود از ضرب المثل ها استفاده می کنند و البته پر واضح است که ضرب المثل های هر کشوری برگرفته از تمدن، فرهنگ و جغرافیای آن سرزمین می باشد.

ضرب المثل ها گاه می تواند یک بیت شعر، جمله ای معروف و یا برگرفته از یک داستان کوچک یا بزرگ باشد و در مجموع برای مثال آوردن استفاده می شود.

اینک با نگاهی اجمالی به گستردگی ضرب المثل های ایران می توانیم بیش از پیش به غنای فرهنگی کشورمان پی ببریم؛ اما از دیگر سو با بررسی و ژرفنگری در برخی از این مثل ها، بازنگری و پالایش آنها نیز امری بنیادین و بایسته می نماید. این بازنگری البته باید در دستور کار مراکز فرهنگی مرتبط با زبان و ادبیات فارسی قرار گیرد و تشخیص آن نیز به عهده کارشناسان می باشد.

اینک اشاره ای گذرا به نمونه هایی چند از این دست:

همه می دانیم که فراگیری علم و دانش در تمامی دنیا بر همگان از پیر و جوان توصیه شده و مراکز آموزشی گوناگونی برای تشویق

در زندگی هر شخص قطره ای باران حقوق هم می بارد. در زندگی هر شخص قطره ای باران حقوق هم می بارد. در زندگی هر شخص قطره ای باران حقوق هم می بارد. در زندگی هر شخص قطره ای باران حقوق هم می بارد.

**LAW OFFICES
OF
MARSHALL TAHERI**

CIVIL AND COMMERCIAL LITIGATION
FEDERAL CRIMINAL DEFENSE
FEDERAL TAX LITIGATION
INTERNATIONAL BUSINESS LITIGATION
PERSONAL INJURY

Houston	713.871.0000
Dallas	214.871.0000
Los Angeles	310.557.0000
New York	212.247.0000
Washington, D.C.	202.333.0000

www.marshalltaheri.com

35 years experience and a Professor of Law

Consultation by appointment only

در زندگی هر شخص قطره ای باران حقوق هم می بارد. در زندگی هر شخص قطره ای باران حقوق هم می بارد. در زندگی هر شخص قطره ای باران حقوق هم می بارد. در زندگی هر شخص قطره ای باران حقوق هم می بارد.

دکتر آزیتا مجیدی

جراح پلاستیک

با تخصص از فرانسه و آمریکا
www.DrAzitaMadjidi.com

جراحی زیبایی و ترمیمی:

• صورت • سینه • شکم

Azita Madjidi, MD, MS, PA

Plastic Surgery
6624 Fannin, Suite 2390
Houston, TX 77030

713 797 1000

Botox™
Juvéderm™
Prevelle™
IPL
Skin Care
Lip Implant
Liposuction
Silhouette Lift™

مردمان به این مهم وجود دارد. اینک باید از خودمان بپرسیم که در این حال آیا بهتر نیست به جای استفاده از ضرب المثل «در چهل سالگی طنبور می آموزد» در گور استاد خواهد شد»، از این سخن فردوسی بهره گیریم که می گوید:

چنین گفت پیغمبر راستگوی

ز گهواره تا گور دانش بجوی

آیا تاکنون به این موضوع

اندیشیده اید که برخی از

ضرب المثل ها به رواج خشونت

در جامعه دامن می زند، برای

نمونه ضرب المثل «گریه را

دم حجله می کشند» تا چه

میزان می تواند در آغاز زندگی

زناشویی ویرانگر باشد! یا

ضرب المثل «جواب های، هویه»

را مقایسه کنید با «در عفو لذتی

است که در انتقام نیست»؛

«چوب معلم گله، هر کس نخوره

خُله» را مقایسه کنید با

درس معلم ار بود زمره محبتی

جمعه به مکتب آورد طفل گریزهای را

آیا می دانید که برخی از

ضرب المثل ها نه تنها فاقد

نکات اخلاقی هستند، بلکه به

ناهنجاری های اجتماعی نیز

دامن می زنند، برای نمونه،

ضرب المثل «با کدخدا بساز، ده

را بچاپ» از این دست است.

همچنین برخی دیگر باعث

افزایش روحیه خودپسندی و

خودکامی است، مثلاً «دیگی

که برای من نمی جوشه، سر سگ توش بجوشه»، یا برخی دیگر زمینه نادانی همگانی را فراهم می آورد، مانند «عقد پسر عمو و دختر عمو را در آسمان ها بسته اند» که اغلب اینگونه پیوندهای خانوادگی در پیدایش کودکان عقب مانده ذهنی بویژه در مناطق محروم کشور نقش مهمی ایفا می کند.

سراجام آنکه آیا می دانید که

برخی از ضرب المثل های مشهور،

در جهت توهین و اهانت به

سایر ادیان و کیش ها گفته

شده، مانند «جهود، خون دیده»

یا «آدم با کسی که علی گفت،

عمر نمیکه» و برخی بر پایه

بی احترامی به روستاییان

عزیزمان استوار است مانند

«سلام روستایی بی دلیل

نیست» یا «لُر نره به بازار، بازار

می گنده»، «نه قم می خوام نه

کاشون، لعنت به هر دوتاشون»

و برخی دیگر بر پایه اهانت و

کوچک شمردن دیگران، مانند

«سگ باش، کوچک خونه

نباش» یا «خواهر شوهر، عقرب

زیر فرشه»، و همه و همه حکایت

از این معضل تلخ فرهنگی

دارند که اینک برماست تا در

رفع کم و کاستی ها و تقویت

هزاران نکته زیبا و ارزشمند در

ضرب المثل های عامیانه

کوشش کنیم.